

Jyväskylän yliopiston
kauppakorkeakoulu

TARJA NIEMELÄ & MIIA VASAMA

Nuorten ajatuksia maaseudulla asumisesta

N:o 202 / 2014

Jyväskylän yliopisto
Kauppakorkeakoulu
Pl 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Puh. 040- 576 7793
jsbe-info@jyu.fi

ISBN 978-951-39-5669-1 (nid.)
978-951-39-5670-7 (verkkokj.)
Jyväskylä 2014

Niemelä, Tarja
Vasama, Miia

Nuorten ajatuksia maaseudulla asumisesta

Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 2014
Kauppakorkeakoulun julkaisusarja
ISSN 1799-3059
ISBN 978-951-39-5669-1 (nid.)
978-951-39-5670-7 (verkkokj.)

Kirjoittajat

Tarja Niemelä
Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu
PL 35 40014 Jyväskylän yliopisto
tarja.niemela@juu.fi

Miia Vasama
Vasama Miia f7120@student.jamk.fi

ESIPUHE

Nuorten ajatuksia maaseudulla asumisesta – tutkimuksen tavoitteena oli selvittää maaseutuasumisen laatua nuorten näkökulmasta. Halusimme kartoittaa millaista on asua ja elää maaseudulla, mikä maaseudulla asumisessa on hyvää ja kenties huonoa sekä mitä maaseudulla asumisessa ja elämisessä pitäisi kehittää 9-luokkalaisten nuorten näkökulmasta.

Tutkimus osoitti mm., sen, että nuoret pitävät maaseutuasumisen tärkeimpinä laatutekijöinä rauhallisuutta, puhdasta luontoa ja turvallisuutta. Maaseutuasumisen kuva on myönteinen monista kehittämistarpeista huolimatta.

Nuoret mainitsivat monia maaseudulla asumiseen liittyviä kehittämistarpeita. Monet näistä kehittämistarpeista kannattaa taivuttaa maaseudun kehittämistoimiksi ja kokeiluiksi jotta uutta luovia, villedäkin kehittämisideoita saataisiin kotipaikkakunnan asumisen ja asumista tukevan yrittäjyyden, palveluiden, yhteisöllisyyden ja liikkuvuuden kehittämiseen.

Tutkimusnäytteen muodostivat Uuraisten ja Konneveden 9-luokan oppilaiden vastaukset. Tutkimustuloksia voidaan tulkita suuntaa antavina, mutta niitä ei voi yleistää kaikkiin Keski-Suomen yläkoulujen 9-luokkalaisiin.

Tutkimuksen toteuttivat agrologiopiskelija Miia Vasama Jyväskylän ammattikorkeakoulun Biotalousinstituutista ja tutkimusjohtaja Tarja Niemelä Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulusta. Tutkimus tehtiin Keski-Suomen Leader -ryhmien, Keski-Suomen maaseutuasumisen teemaryhmän ja tutkimukseen osallistuneiden koulujen yhteistyönä.

Kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään nuorten hyvinvoinnin edistämisen ja kehittämistyössä Keski-Suomessa. Tutkimustulokset välitetään mm. Keski-Suomen liiton nimeämälle maaseutuasumisen teemaryhmälle, Leader-ryhmille, Keski-Suomen ELY-keskuksen nimeämälle alueellisen kehittämissuunnitelman (maaseutustrategia) työryhmälle, maakunnan yhteistyöryhmälle (MYR), valtakunnalliselle maaseutuasumisen verkostolle (YTR) ja tutkimuksessa mukana olleille kouluille.

Erityisesti haluamme kiittää Konneveden yläkoulun rehtori Lauri Pirkkalaista ja Uuraisten yläkoulun rehtori Sami Pasasta tutkimuksen mahdollistamisesta.

Suurin kiitos kuuluu kaikille teille 9-luokkalaisille jotka vastasitte kyselyymme.

Jyväskylässä huhtikuussa 2014

Tarja Niemelä
Miia Vasama

1 Sisällysluettelo

KUVAT.....	7
1 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA OTANTA.....	8
2 YLEISET TAUSTATIEDOT	10
2.1 Vastaajien asuinkunta	10
2.2 Vastaajien sukupuoli.....	10
2.3 Perheen koko	10
3 KOTIPAIKKAKUNNALLA LÖYTYVÄT PALVELUT.....	11
3.1 Palvelut kotipaikkakunnalla	11
3.2 Ajanviettopaikat kotipaikkakunnalla	12
3.3 Vapaa-ajan viettäminen koulun jälkeen, viikonloppuisin ja loma-aikoina	13
3.4 Harrastaminen ja harrastusmahdollisuudet kotipaikka-kunnalla.....	14
4 KOULUMATKAT, LIIKKUMINEN JA LIIKKUMISEN TURVALLISUUS	16
4.1. Koulumatkan pituus	16
4.2 Kouluun kulkeminen	17
4.3 Julkisten kulkuneuvojen käyttäminen.....	18
4.4 Liikkumisen turvallisuus kotikylällä.....	19
5 AKTIIVISUUS YHTEISÖISSÄ	20
6 ASUMINEN MAASEUDULLA.....	21
6.1 Asuinpaikkaa kuvaava maaseutu	21
6.2 Asuuko maaseudulla	22
6.3 Maaseutuun liittyvät asiat ja paikat.....	23
6.4 Maaseudulla asumisen ”hyvät ja huonot puolet”	25
6.5 Kaupungissa asumisen ”hyvät ja huonot puolet”	27
6.6 Maaseudulla asumisen tärkeät seikat (asiat)	29
6.7 Maaseudulla asumisen kolme tärkeintä asiaa.....	31
7 SUUNNITELMAT 9-LUOKAN JÄLKEEN.....	32
7.1. Tulevaisuuden työ.....	33
7.2 Asuminen maaseudulla läpi elämän	34
8 RAKENTAMINEN MAASEUDULLE.....	35
9 AJATUKSIA MAASEUDUN JA OMAN PAIKKAKUNNAN KEHITTÄMISEKSI	36
9.1 Ajatuksia maaseudun ja oman paikkakunnan kehittämiseksi	36
10 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	37

KUVAT

KUVA 1. Perheen koko	10
KUVA 2. Kotipaikkakunnalta löytyvät palvelut.....	11
KUVA 3. Ajanviettopaikat kotipaikkakunnalla	12
KUVA 4. Vapaa-ajan viettäminen koulun jälkeen, viikonloppuisin ja lomaaikoina	13
KUVA 5. Harrastusmahdollisuudet kotipaikkakunnalla 1	14
KUVA 6. Harrastusmahdollisuudet kotipaikkakunnalla 2	15
KUVA 7. Koulumatkan pituus.....	16
KUVA 8. Kouluun kulkeminen.....	17
KUVA 9. Julkisten kulkuneuvojen käyttö ja tarkoitus	18
KUVA 10. Liikkumisen turvallisuus	19
KUVA 11. Nuorten yhteisöt.....	20
KUVA 12. Asuinpaikkaa kuvaava maaseutukuva	21
KUVA 13. Asuuko maaseudulla	22
KUVA 14. Maaseutuun liittyvät asiat ja paikat 1	23
KUVA 15. Maaseutuun liittyvät asiat ja paikat 2	24
KUVA 16. Maaseudulla asumisen hyvät puolet.....	25
KUVA 17. Maaseudulla asumisen huonot puolet.....	26
KUVA 18. Kaupungissa asumisen hyvät puolet	27
KUVA 19. Kaupungissa asumisen huonot puolet.....	28
KUVA 20. Maaseudulla asumisen tärkeät seikat 1	29
KUVA 21. Maaseudulla asumisen tärkeät seikat 2	30
KUVA 22. Maaseudulla asumisen kolme tärkeintä asiaa.....	31
KUVA 23. Mitä teen 9-luokan jälkeen.....	32
KUVA 24. Mitä työtä haluaisit tehdä tulevaisuudessa	33
KUVA 25. Maaseudulla asuminen tulevaisuudessa.....	34
KUVA 26. Rakentaminen maaseudulla.....	35
KUVA 27. Maaseudun ja oman paikkakunnan kehittäminen	36

1 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA OTANTA

Nuorten ajatuksia maaseudulla asumisesta -tutkimuksen tavoitteena oli selvittää maaseutuasumisen laatua nuorten näkökulmasta. Halusimme kartoittaa millaista on asua ja elää maaseudulla, mikä maaseudulla asumisessa on hyvää ja kenties huonoa sekä mitä maaseudulla asumisessa ja elämisessä pitäisi kehittää 9-luokkalaisten nuorten näkökulmasta.

Laadulla tässä tutkimuksessa tarkoitamme niitä tekijöitä ja asioita joita nuoret pitävät tärkeänä maaseudulla asumisessa, elämisessä ja palveluiden saatavuudessa ja riittävässä.

Tutkimusnäytteen muodostivat Uuraisten ja Konneveden 9-luokan oppilaat.

Tutkimuksessa kartoitimme mm.

- millaisia palveluita omalla paikkakunnalta on nuorille
- millaisia ajanviettopaikkoja kotipaikkakunnalla on nuorille
- missä nuoret viettävät vapaa-aikaansa koulun jälkeen, viikonloppuisin tai muina loma-aikoina
- mitä nuoret harrastavat ja millaisia harrastusmahdollisuuksia heillä on kotipaikkakunnallaan
- millaisella maaseudulla nuoret asuvat ja millaisina asioita ja paikkoja he liittävät maaseutuun
- mikä maaseudulla ja kaupunkiasumisessa on hyvää ja mikä kenties huonoa
- mitä asioita nuoret pitävät tärkeänä maaseudulla asumisessa
- millaisia tulevaisuuden aikoja nuorilla on opiskelun ja työn suhteen ja millaisia ajatuksia heillä on maaseudun ja oman paikkakunnan kehittämiseksi

Kyselyn linkki lähetettiin sähköpostilla koulujen rehtoreille jotka välittivät kyselyn oppilaiden vastattavaksi 25.3.2014. Vastaamisaika päättyi 31.3.2014.

Kyselyyn vastasi määräaikaan mennessä 32 oppilasta. 11 oppilasta avasi kyselylinkin mutta ei lähettänyt vastaustaan. Kysely suunnattiin 73 oppilaalle.

Tietosisällön suunnittelussa hyödynnettiin maaseutuasumisen asiantuntijoiden, mm. maaseutuasumisen teemaryhmän ja muutamien 9-luokkalaisten, osaamista. Sähköisen kyselylomakkeen toimivuutta testattiin maaliskuun loppuviikolla alan asiantuntijoilla ja kolmella 9-luokkalaisella.

Tutkimus edustaa parhaiten Konneveden kunnan oppilaiden näkemyksiä (27 vastaajaa). Kyselyn vastausprosentiksi muodostui 44%.

Tutkimuksen rahoituksesta ovat vastanneet Keski-Suomen maaseutustrategia-hankkeen rahoittajat: Keski-Suomen ELY-keskus (Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007–2013), Keski-Suomen liitto (Keski-Suomen Kehittämishankkeiden rahasto) ja Keski-Suomen maataloussäätiö. Tutkimus on osa Keski-Suomen maaseutustrategia -hankkeen toimenpiteitä.

2 YLEISET TAUSTATIEDOT

2.1 Vastaajien asuinkunta

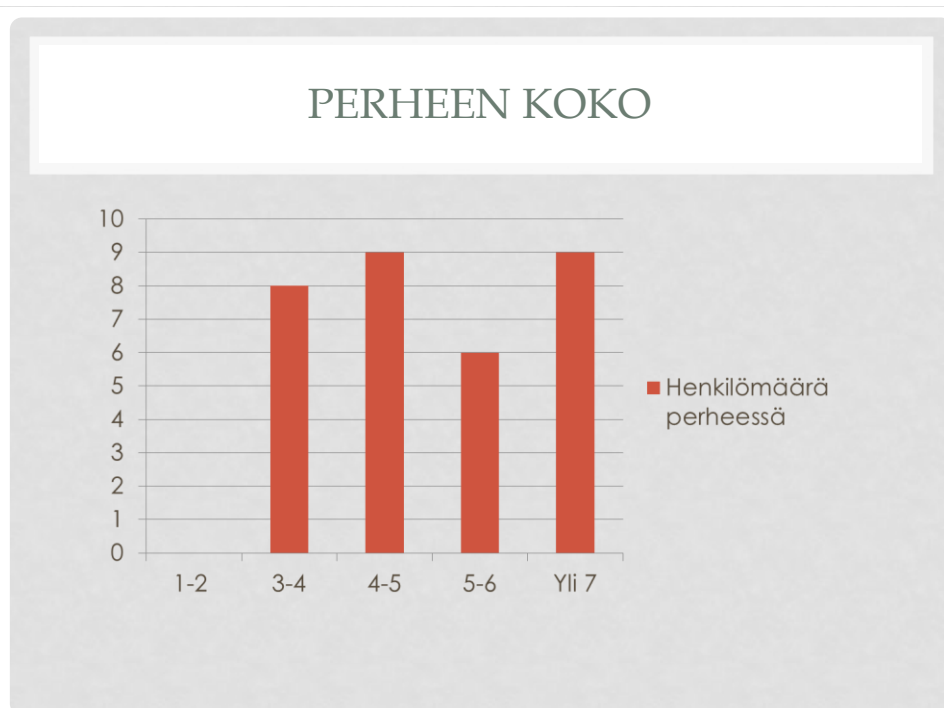
Konneveden yläkoulun 9-luokkalaisista 27 oppilasta vastasi kyselyyn. Uuraisilta saatiin 5 vastausta. Konneveden oppilaat ovat aineistossa selvästi enemmän edustettuina verrattuna Uuraisten yläkoulun 9-luokkalaisiin.

2.2 Vastaajien sukupuoli

Kyselyyn vastasi 32 oppilasta. Heistä 20 oli naisia ja 12 miehiä.

2.3 Perheen koko

Oppilaiden perheiden koko vaihteli tasaisesti 3-5 henkilöä käsittävien perheiden ja 5-6 ja yli 7- henkilöä käsittävien perheiden kesken.

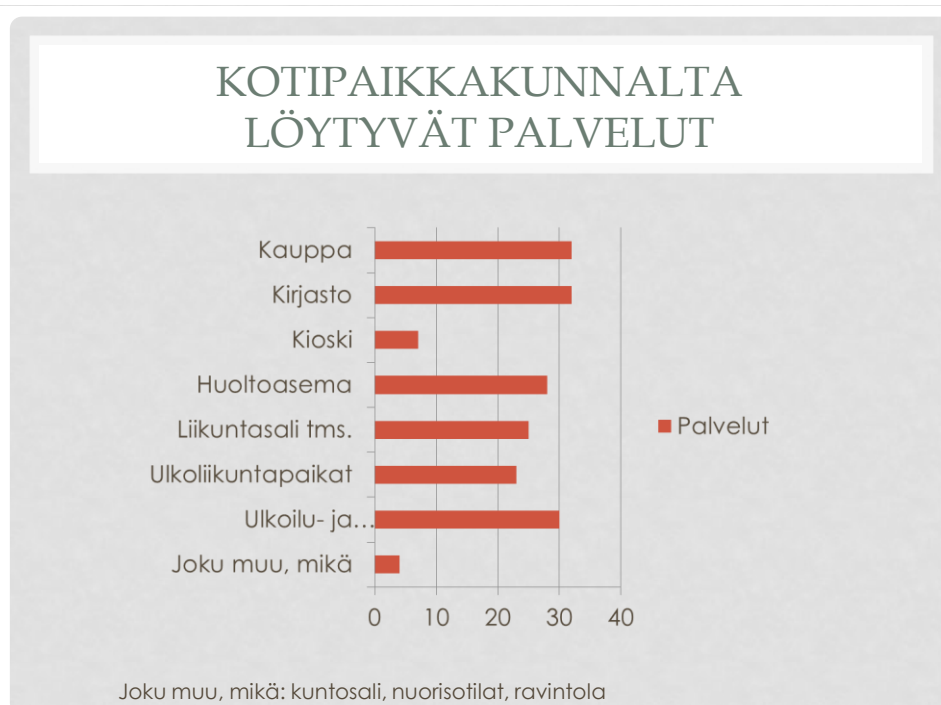
KUVA 1. Perheen koko

3 KOTIPAIKKAKUNNALTA LÖYTYVÄT PALVELUT

3.1 Palvelut kotipaikkakunnalla

Kysyttäessä ”millaisia palveluita omalla paikkakunnallasi on 9-luokkalaisille” vastaajat mainitsivat mm. kaupan, kirjaston, ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet, liikuntasalin, ulkoilupaikat, kioskin sekä kuntosalin, nuorisotilat ja ravintolan.

Vastaajien määrä: 32

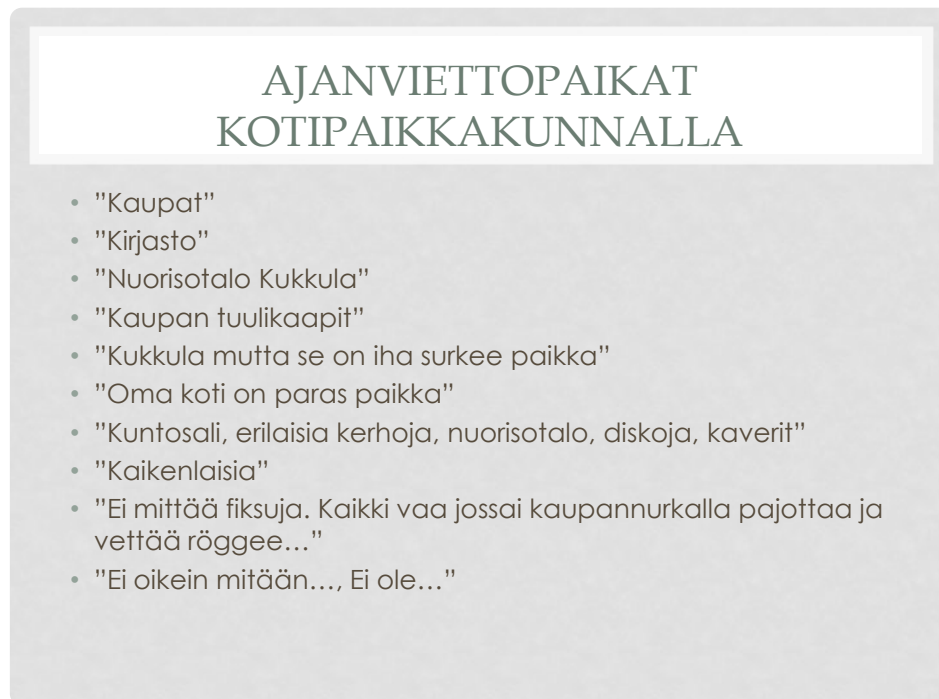
KUVA 2. Kotipaikkakunnalta löytyvät palvelut

3.2 Ajanviettopaikat kotipaikkakunnalla

Kysyttäessä, *"millaisia ajanviettopaikkoja 9-luokkalaisille on kotipaikkakunnallasi"*, vastaajat mainitsivat mm. kaupungat ja kirjastot, Nuorisotalo Kukkula, kaupan tuulikaapit (eteiset). Myös omaa kotia pidettiin parhaana ajanviettopaikkana.

Erilaiset kerhot, kuntosali, diskot ja kaverit saivat lukuisia mainintoja. Osa vastaajista näki, ettei omalta paikkakunnalta löydy sopivia ajanviettopaikkoja.

Vastaajien määrä: 32

KUVA 3. Ajanviettopaikat kotipaikkakunnalla

3.3 Vapaa-ajan viettäminen koulun jälkeen, viikonloppuisin ja loma-aikoina

Kysyttäessä, ”missä itse vietät vapaa-aikaasi koulun jälkeen, viikonloppuisin tai muina loma-aikoina”, vastaajat totesivat viettävänsä aikaa enimmäkseen kotona tai kotona kavereiden kanssa.

Luonnonläheiset ja liikuntaan liittyvät vapaa-ajan harrastukset nousivat esiin monissa vastauksista. Aikaa vietetään kalastaen, metsästäen (metsässä), tallilla, mökkeillen tai sählyä pelaamalla.

Uutta tekemistä ja uusia vapaa-ajan viettämisen ympäristöjä toivottaisiin löytyvän niin kotipaikkakunnalta kuin oman paikkakunnan ulkopuolelta.

Vastaajien määrä: 32

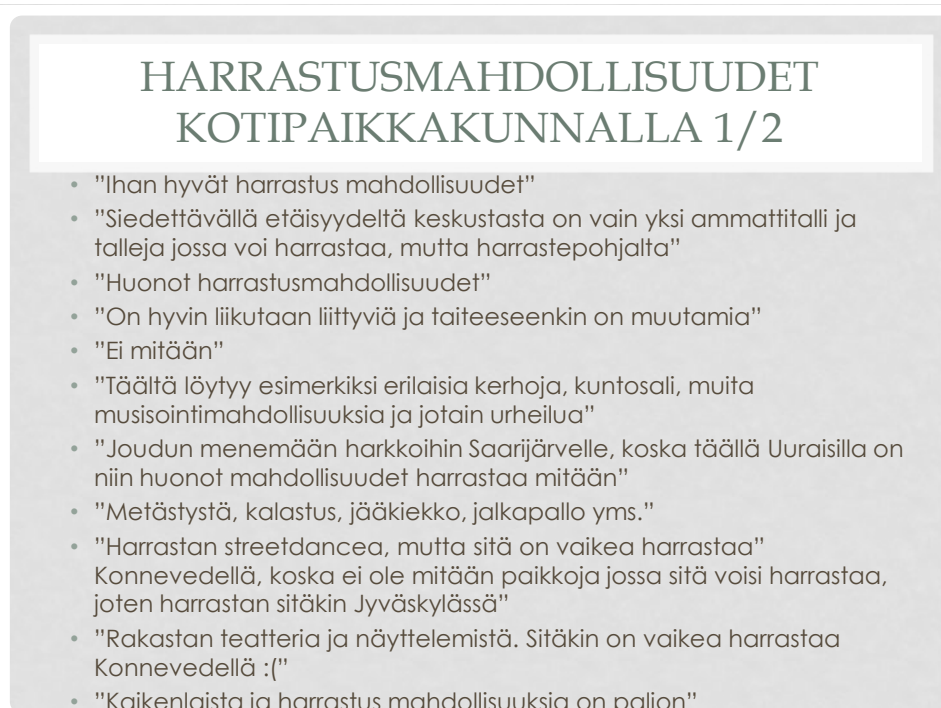
KUVA 4. Vapaa-ajan viettäminen koulun jälkeen, viikonloppuisin ja loma-aikoina

3.4 Harrastaminen ja harrastusmahdollisuudet kotipaikkakunnalla

Kysyttäessä, *mitä Sinä harrastat ja millaisia harrastusmahdollisuuksia omalla kotipaikkakunnallasi on*", vastaajat ilmoittivat että kotipaikkakunnalta löytyy jo nyt paljon erilaisia harrastusmahdollisuuksia.

Lähes kaikki kyselyyn vastanneet nuoret harrastavat jotain harrastusta (pl. 4-5 vastaajaa totesi "etteivät he harrasta mitään") ja harrastusten valikoima oli varsin monipuolinen.

Vastaajien määrä: 30

**HARRASTUSMAHDOLLISUUDET
KOTIPAIKKAKUNNALLA 1/2**

- "Ihan hyvät harrastus mahdollisuudet"
- "Siedettävällä etäisyydeltä keskustasta on vain yksi ammattitalli ja talleja jossa voi harrastaa, mutta harrastepohjalta"
- "Huonot harrastusmahdollisuudet"
- "On hyvin liikutaan liittyviä ja taiteeseenkin on muutamia"
- "Ei mitään"
- "Täältä löytyy esimerkiksi erilaisia kerhoja, kuntosali, muita musisointimahdollisuuksia ja jotain urheilua"
- "Joudun menemään harkkoihin Saarijärvelle, koska täällä Uraisilla on niin huonot mahdollisuudet harrastaa mitään"
- "Metästystä, kalastus, jääkiekko, jalkapallo yms."
- "Harrastan streetdancea, mutta sitä on vaikea harrastaa" Konnevedellä, koska ei ole mitään paikkoja jossa sitä voisi harrastaa, joten harrastan sitäkin Jyväskylässä"
- "Rakastan teatteria ja näyttelemistä. Sitäkin on vaikea harrastaa Konnevedellä :("
- "Kaikenlaista ja harrastus mahdollisuuksia on paljon"

KUVA 5. Harrastusmahdollisuudet kotipaikkakunnalla 1

Aktiivi - ja kilpaharrastamiseen liittyvät harrastusmahdollisuudet kotipaikkakunnalla nähdään usein heikoksi: niitä ei ole tai niitä ei voi harrastaa omalla paikkakunnalla ollenkaan (esimerkkeinä kilparatsastus, pesäpallo, pianonsoitto, streetdance, laskettelu, teatteri ja näytteleminen, pururadat lenkkeilemiseen (juoksulajit).

Vain hyvin harva vastanneista toi esiin eroja tyttöjen ja poikien harrastusmahdollisuuksissa.

Toisinaan jostain harrastuksesta on jouduttu luopumaan, mutta uutta harrastusta on jatkettu kotoa käsin.

"harrastin pianon soittoa Jyväskylässä ja nyt huilua kotona omin avuin..."

Vastaajien määrä: 30

HARRASTUSMAHDOLLISUUDET KOTIPAIKKAKUNNALLA 2/2

- "Harrastusmahdollisuuksia täällä on mm. ratsastus, kuntosali, kerhoja, musiikkia ja jotain urheilua"
- "Konnevedellä on ihan siedettävät lenkkeilymaastot"
- "Talvisin on ladut ja on ihan hyvät mahdollisuudet"
- "Harrastan lasketteluä mutta konneveellä sitä ei voi tehdä.pitää mennä kauemmas. en tiedä mitä harrastusmahdollisuuksia konnevedellä on"
- "Konnevedellä ei pysty kyllä laskettelemaan"
- "En mitään. Liian vähän harrastusmahollisuuksia ja kaikki on nappuloille!"
- "Soitan pianoa, tunneilla käyn Äänekoskella"
- "Täällä on vähän vaikka mitä mutta vois olla enemmänkin ja enemmän tekemistä tytöille!!! Ja vois tulla enemmän niinku mehtäpolkuja joissa vois lenkkeillä ku asfaltti teillä ei oo kiva juosta"

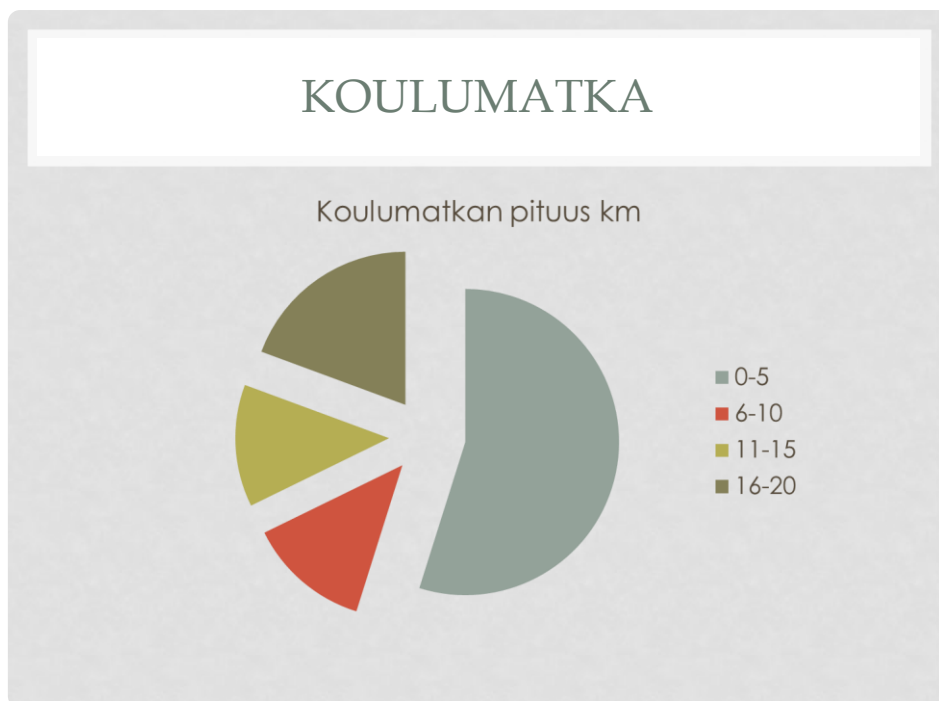
KUVA 6. Harrastusmahdollisuudet kotipaikkakunnalla 2

4 KOULUMATKAT, LIIKKUMINEN JA LIIKKUMISEN TURVALLISUUS

4.1. Koulumatkan pituus

Maaseudulla asuvien nuorten koulumatkojen pituus vaihtelee melko paljon. Koulumatkojen pituus on alle 5 kilometristä lähemmäs 20 kilometriin.

Vastaajien määrä: 31

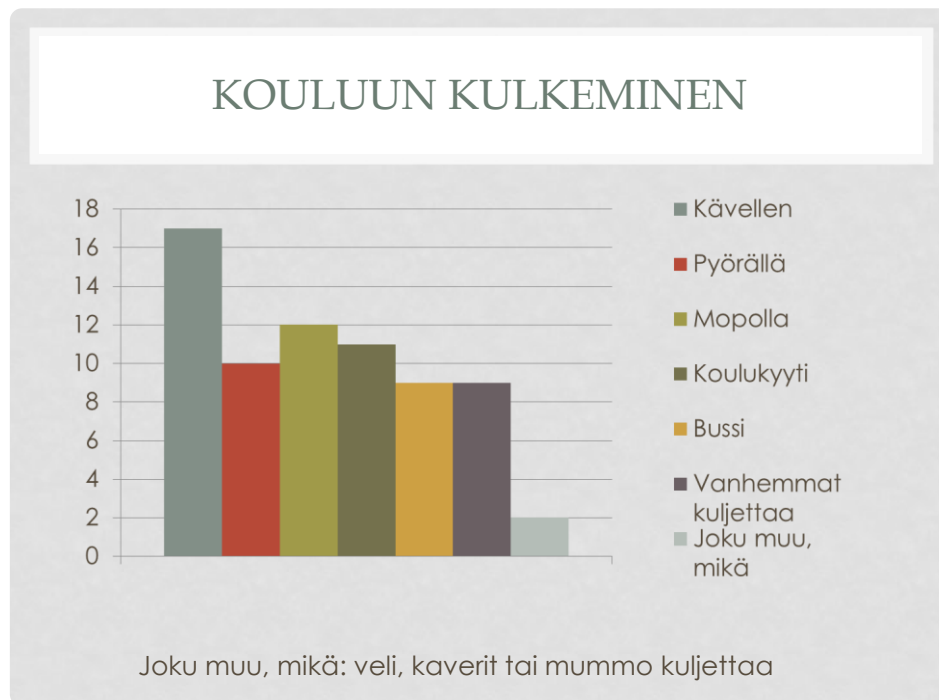
KUVA 7. Koulumatkan pituus

4.2 Kouluun kulkeminen

Koulumatka taittuu useimmiten kävellen, mopolla, koulukyydillä tai pyörällä. Myös vanhemmat, kaverit ja perheen muut jäsenet ovat apuna kouluun kyyditsemisessä.

Vastaajien määrä: 32

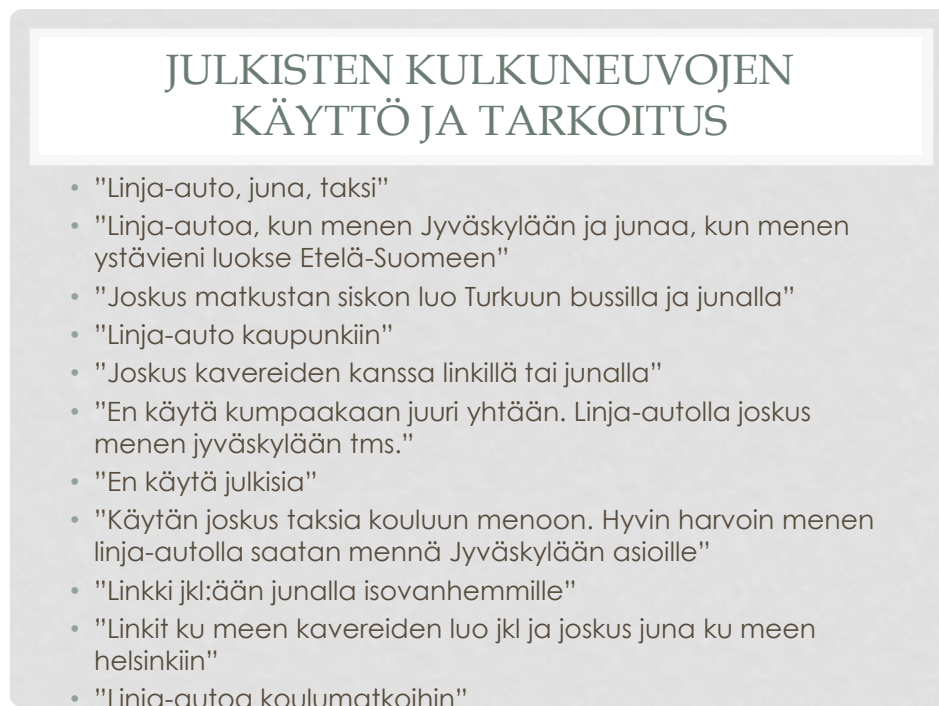
KUVA 8. Kouluun kulkeminen

4.3 Julkisten kulkuneuvojen käyttäminen

Vastaajat ilmoittivat käyttävänsä linja-autoa, junaa ja toisinaan taksia. Toisaalta moni vastaaja ilmoitti, ettei käytä julkisia kulkuneuvoja.

Julkisia kulkuneuvoja käytetään useimmiten kavereiden, sukulaisten (esim. isovanhempien) tapaamiseen tai asioimiseen esim. Jyväskylässä.

Vastaajien määrä: 30

**JULKISTEN KULKUNEUVOJEN
KÄYTTÖ JA TARKOITUS**

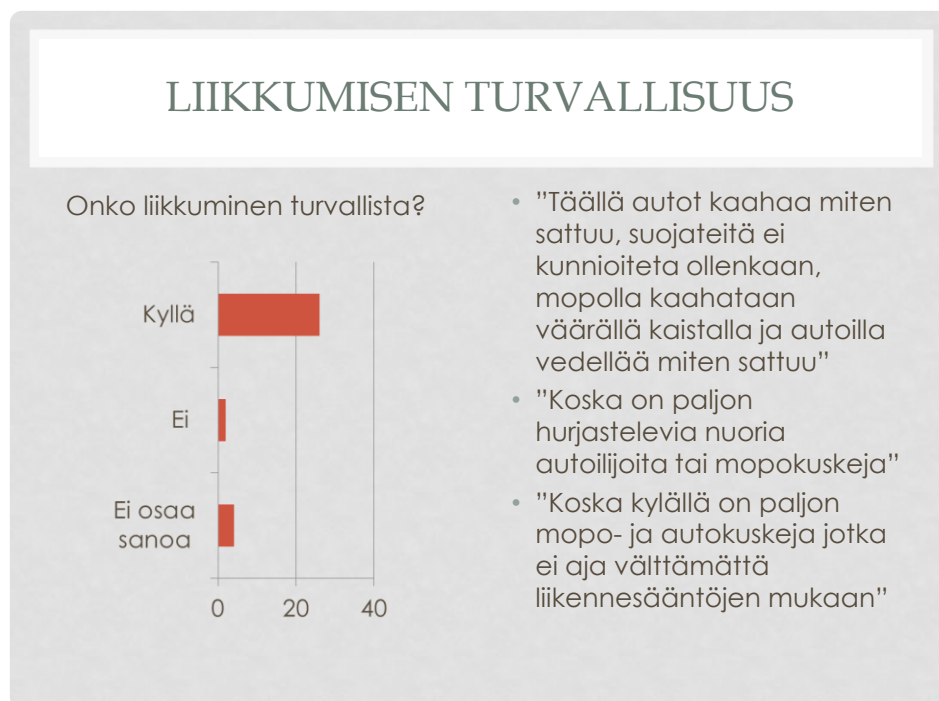
- "Linja-auto, juna, taksi"
- "Linja-autoa, kun menen Jyväskylään ja junaa, kun menen ystäväni luokse Etelä-Suomeen"
- "Joskus matkustan siskon luo Turkuun bussilla ja junalla"
- "Linja-auto kaupunkiin"
- "Joskus kavereiden kanssa linkillä tai junalla"
- "En käytä kumpaakaan juuri yhtään. Linja-autolla joskus menen jyväskylään tms."
- "En käytä julkisia"
- "Käytän joskus taksia kouluun menoon. Hyvin harvoin menen linja-autolla saatan mennä Jyväskylään asioille"
- "Linkki jkl:ään junalla isovanhemmille"
- "Linkit ku meen kavereiden luo jkl ja joskus juna ku meen helsinkiin"
- "Linja-autoa koulumatkoihin"

KUVA 9. Julkisten kulkuneuvojen käyttö ja tarkoitus

4.4 Liikkumisen turvallisuus kotikylällä

Kysyttäessä, *onko liikkuminen mielestäsi turvallista kotikylälläsi*, suurin osa koki, että liikkuminen on turvallista omalla kotikylällä. Ne joiden mielestä liikkuminen ei ole turvallista kertoivat huolensa liikennesääntöjen noudattamatta jättämisestä ja yleisen välinpitämättömyyden lisääntymisestä liikenneturvallisuusasioissa.

Vastaajien määrä: 32

KUVA 10. Liikkumisen turvallisuus

5 AKTIIVISUUS YHTEISÖISSÄ

Nuoret ovat varsin aktiivisesti mukana useissa erilaisissa yhteisöissä. Esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, kerhotoiminnassa (askartelukerhon vetäminen, moottorikerho, parlamenttikerho), 4h-toiminnassa (duunirinki), seurakuntanuorissa ja harrastuksiin liittyvissä eri ryhmissä (esim. jäärataporukat, lasketteluporukat). Toisaalta muutama vastaus (6 vastaajaa) paljasti, että kaikki nuoret eivät ole tai koe kuuluvansa mihinkään erityiseen yhteisöön.

"en missään", "en ole missään yhteisöissä"

Vastaajien määrä: 30

KUVA 11. Nuorten yhteisöt

6 ASUMINEN MAASEUDULLA

6.1 Asuinpaikkaa kuvaava maaseutu

Kysyttäessä, *mikä seuraavista kuvista kuvaa asuinpaikkaasi parhaiten*”, pyysimme vastaajia klikkaamaan alla olevia kuvavaihtoehtoja sen mukaan mikä seuraavista kuvista kuvaa heidän asuinpaikkaa parhaiten.

Enemmistö vastaajista (21 vastaajaa) valitsi kuvan 3 mukaisen maaseudun omaa asuinpaikkaansa parhaiten kuvaavaksi maaseudeksi. Kuva 3 voidaan väljästi tulkita harvaan asutuksi maaseudeksi. Kuvan 1 valitsi 10 vastaajaa kuvaamaan parhaiten heidän asuinpaikkaansa. Kuvan 1 maaseutu voidaan väljästi tulkita kuvaavan ydinmaaseutua.

Kuvan 4 puolestaan valitsi kaksi vastaajaa. Tällainen maaseutukuva voisi ilmentää kunnan tai kaupungin läheistä maaseutua.

Vastaajien määrä: 31

ASUINPAIKKAA KUVAAVA MAASEUTU

Mikä seuraavista kuvaa asuinpaikkaasi parhaiten?

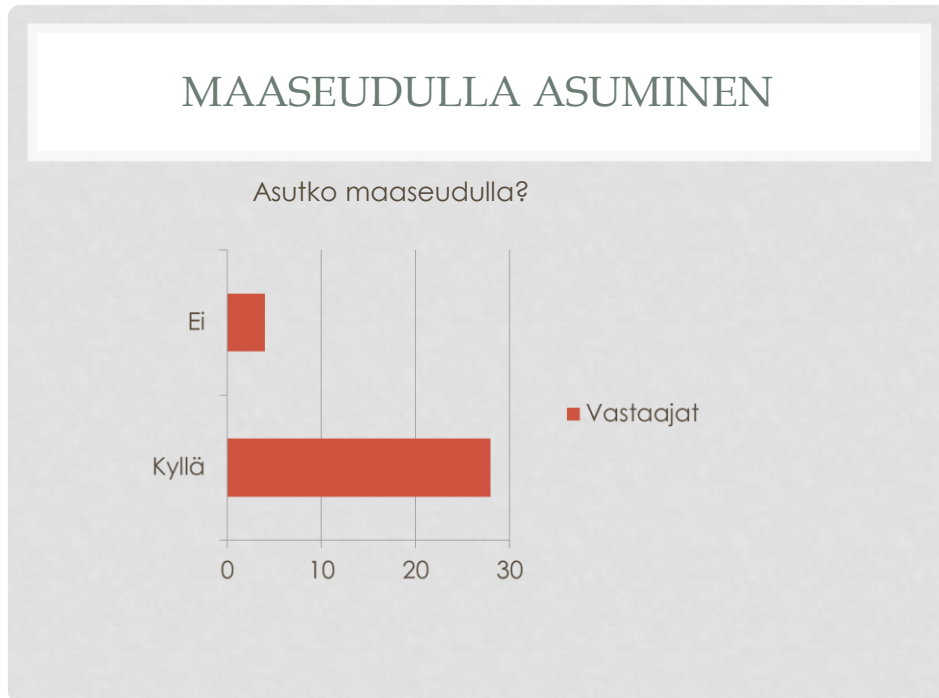
 <p>1. (n=10)</p>	 <p>3. (n=21)</p>
 <p>2. (n=0)</p>	 <p>4. (n=2)</p>

KUVA 12. Asuinpaikkaa kuvaava maaseutukuva

6.2 Asuuko maaseudulla

Vastaajista 27 ilmoitti asuvansa maaseudulla ja 5 ilmoitti, ettei asu maaseudulla.

Vastaajien määrä: 32

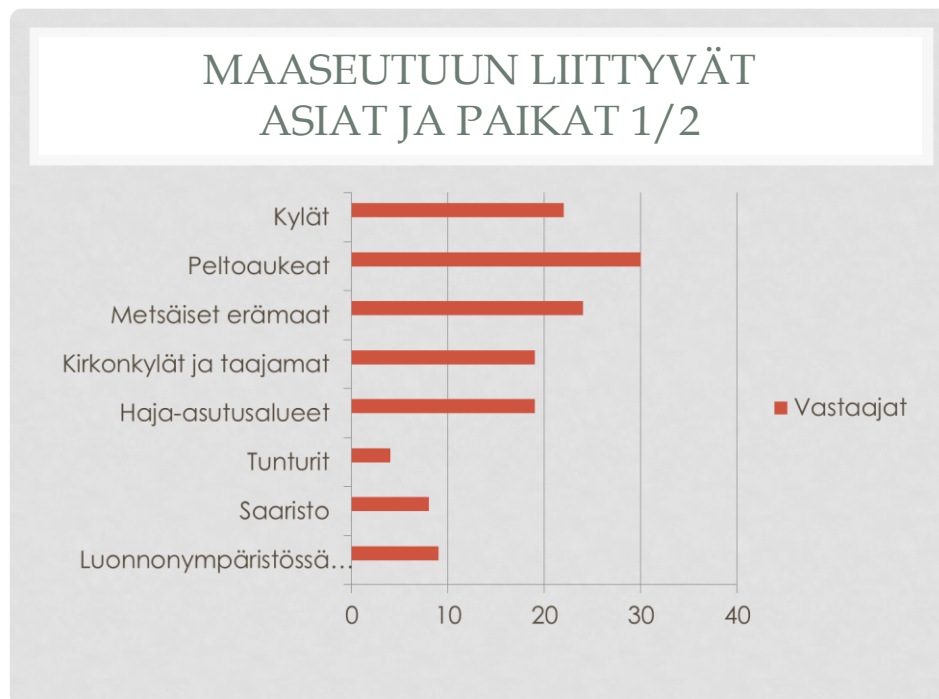
KUVA 13. Asuuko maaseudulla

6.3 Maaseutuun liittyvät asiat ja paikat

Kysyttäessä kuvien 14 ja 15 väittämiin perustuen, ”mitkä seuraavista asioista tai paikoista liittyy mielestäsi maaseutuun”, nähdään että maaseutuun liitetään mm. peltoaukeat, metsäiset erämaat, vesistöt, kylät, kirkonkylät ja taajamat ja haja-asutusalueet. Myös ne alueet jotka eivät ole tiivistä kaupunkialuetta nähtiin selvästi eniten maaseutuun liittyviksi asioiksi ja paikoiksi. Kohdassa, jokin muu, mikä, nostettiin esille myös metsät.

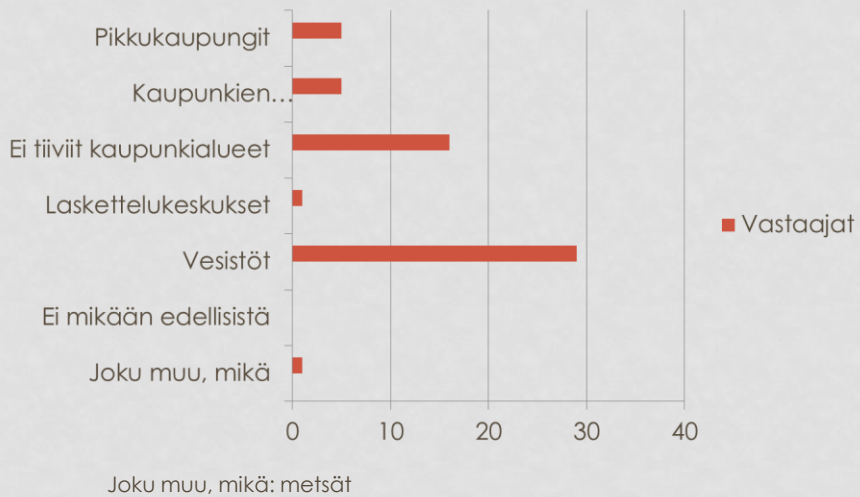
Luonnonympäristössä sijaitsevat lomakylät, pikkukaupungit, kaupunkien luonnonläheiset alueet, laskettelukeskukset, saaristot ja tunturit nähtiin seuraavaksi eniten maaseutuun liittyvinä alueina.

Vastaajien määrä: 32

KUVA 14. Maaseutuun liittyvät asiat ja paikat 1

MAASEUTUUN LIITTYVÄT ASIAT JA PAIKAT 2/2

KUVA 15. Maaseutuun liittyvät asiat ja paikat 2

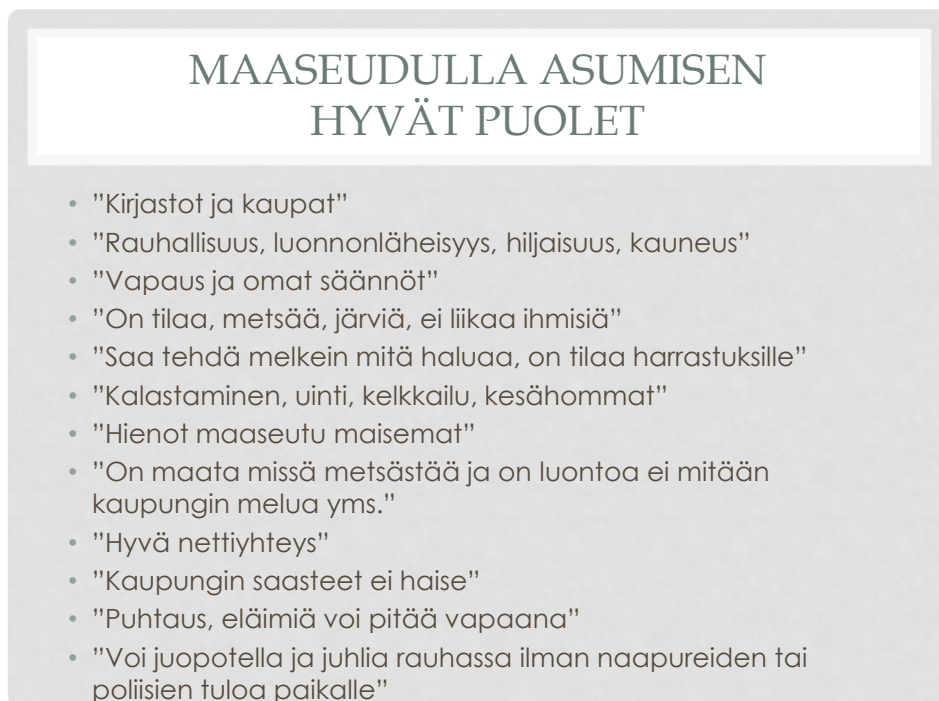

6.4 Maaseudulla asumisen ”hyvät ja huonot puolet”

Kysyttäessä, mikä on mielestäsi parasta maaseudulla asumisessa, ja mikä huonoa”, vastaajat mainitsivat maaseudulla asumisessa olevan enemmän hyviä puolia kuin kääntöpuolia.

Parhaiksi puoliksi vastaajat kokivat mm. rauhallisuuden, luonnonläheisyyden, hiljaisuuden, kauneuden, vapauden, väljyyden, harrastusmahdollisuudet, tilaa harrastusmahdollisuuksille (esim. mopoilu, moottoriurheilu), puhtauden, meluttomuuden ja saasteettomuuden, valinnanvapauden sekä useat palvelut (esim. kirjasto, kaupat).

Vastaajien määrä: 32

KUVA 16. Maaseudulla asumisen hyvät puolet

Maaseudulla asumisen huonoiksi puoliksi nimettiin mm. huonot nettiyhteydet, pitkät välimatkat, huonot tai vähäiset palvelut (esim. ei ole kirjakauppaa), vähäiset aktiviteetit, yleinen tylsyys. Toisaalta myös mainittiin, että maaseudulla ei ole mitään huonoa.

Vastaajien määrä: 32

MAASEUDULLA ASUMISEN HUONOT PUOLET

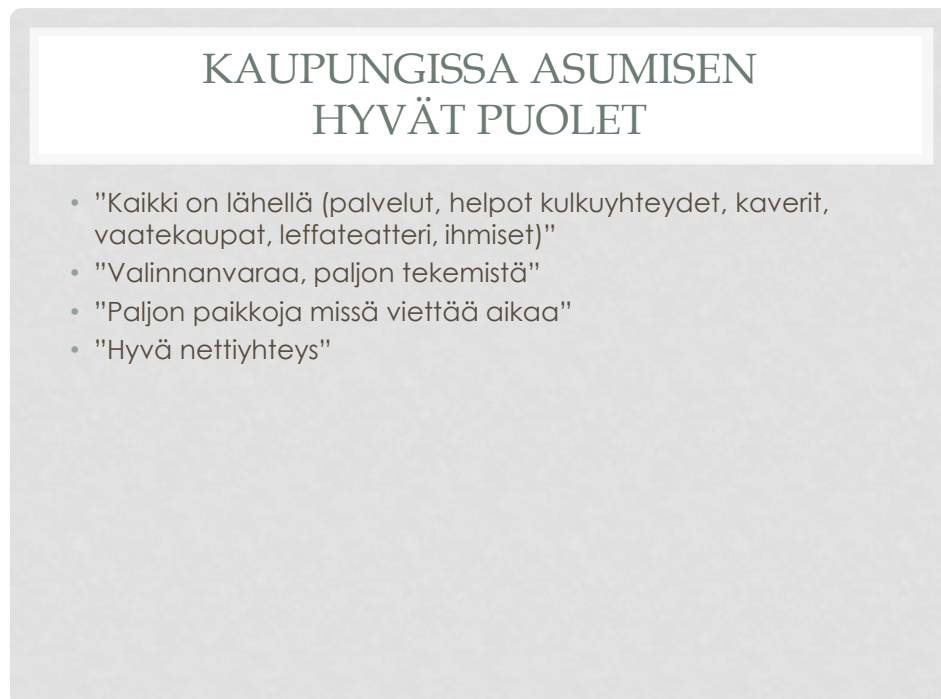
- "Ei täällä ole mitään huonoa"
- "Huonot linkki yhteydet keskustaan"
- "Huonot harrastus mahdollisuudet, kaikki paikat ovat kaukana"
- "Ei mitään hyvää löydy"
- "Huonosti palveluja (ei kirjakauppaa ja vähän kaikkea)"
- "Kaupat ja muut erikoisemmat kaupat kaukana"
- "Kaikki tietää toistensa asiat"
- "Kaikki on niin kaukana toisistaan ja kaikesta"
- "Tylsyys, liian vähän aktiviteetteja ja puuhaa"
- "Huonoa on ku mehtää kaadetaan melkeen kaikkialta. Koko Suomen luonnon kauneus menee ku kaikki puut kaadetaan. Ja huonoo on kanssa nää että tytöille ei oo melkein mitään aktiivista tekemistä"
- "Ei ole ison kaupungin hälskettä, ei pääse vierailemaan kavereiden luona niin useasti"
- "En tykkää asua maalla koska kaikki kaverit asuvat kaukana ja kaikki harrastuksetkin ovat kaukana"

KUVA 17. Maaseudulla asumisen huonot puolet

6.5 Kaupungissa asumisen ”hyvät ja huonot puolet”

Kysyimme myös kaupungissa asumisen hyviä ja huonoja puolia. Kaupungissa asumisen hyväksi puoliksi nähtiin lähellä sijaitsevat palvelut (kaupat, leffateatteri, kirjastot) hyvät nettiyhteydet, kaverit ovat lähellä, helpot kulkuyhteydet, harrastusmahdollisuudet, ihmiset. Joku vastaaja myös totesi, ettei kaupungeissa ole mitään huonoa.

Vastaajien määrä: 31

KUVA 18. Kaupungissa asumisen hyvät puolet

KAUPUNGISSA ASUMISEN HUONOT PUOLET

- "Ruuhkat, vilkkaus, melu"
- "Ei ole ehkä niin rauhallista"
- "Ahtaus, ihmisten paljous"
- "Huonoa kun on enemmän hulluja"
- "Saasteet, ei ole niin kaunista ja puhdasta"
- "Huonoa on se että joka puolella aina ihmisiä ja autoja ja hälinää"
- "En keksi mitään huonoa kaupungeista"

KUVA 19. Kaupungissa asumisen huonot puolet

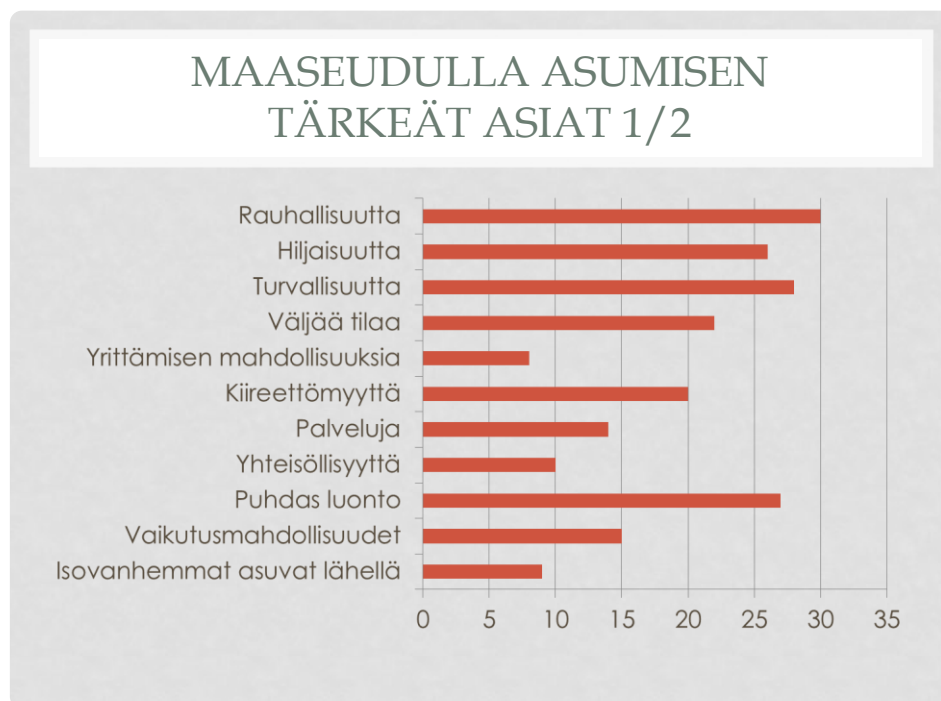
Kaupungissa asumisen huonoiksi puoliksi nimettiin mm. se, ettei ole omaa rauhaa, ahtaus, paljon melua ja hälinää, paljon ihmisiä, ruuhkat ja myös se, ettei ole niin puhdasta ja kaunista kuin maaseudulla.

6.6 Maaseudulla asumisen tärkeät seikat (asiat)

Kysyttäessä, *mitä asioita pidät tärkeänä maaseudulla asumisessa*”, vastaajat mainitsivat tärkeimmiksi seikoiksi mm. rauhallisuuden, turvallisuuden, puhtaan luonnon, hiljaisuuden, väljät tilat, kiireettömyyden, toimivaa nettiyhteyttä, yhteisöllisyyden ja palvelut.

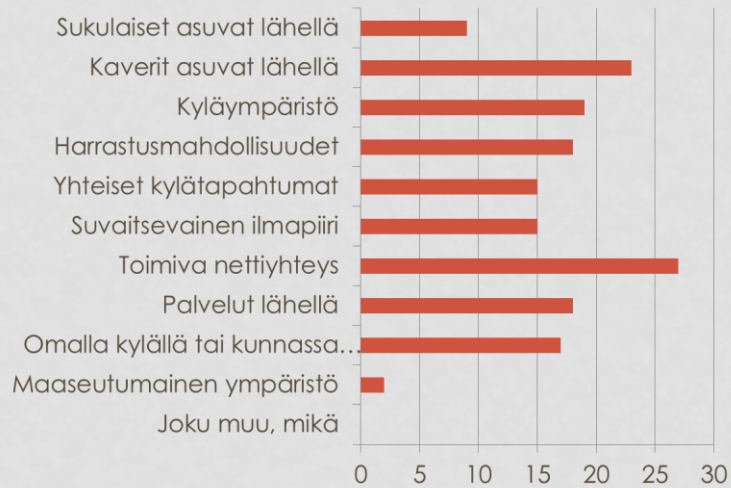
Toisaalta vastaajat pitivät tärkeänä vaikutusmahdollisuuksia, sitä että isovanhemmat asuvat lähellä ja yrittämisen mahdollisuuksia.

Vastaajien määrä: 32

KUVA 20. Maaseudulla asumisen tärkeät seikat 1

MAASEUDULLA ASUMISEN TÄRKEÄT ASIAT 2/2

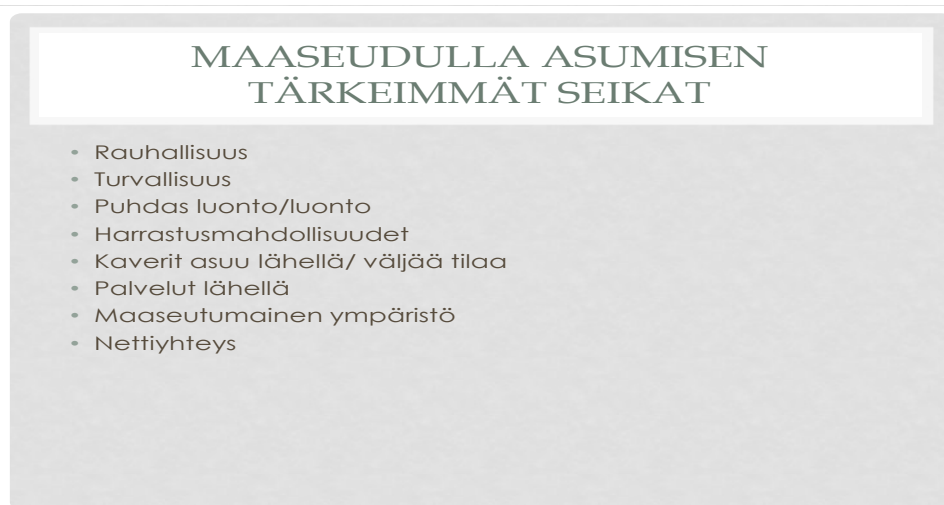

KUVA 21. Maaseudulla asumisen tärkeät seikat 2

6.7 Maaseudulla asumisen kolme tärkeintä asiaa

Kysyttäessä, mitkä ovat mielestäsi kolme tärkeintä asiaa edellä mainituista (ks. edellinen kohta) asioista” nuoret tiivistivät maaseudulla asumisen tärkeimmistä seikoiksi rauhallisuuden, puhtaan luonnon, luonnonläheisyyden, turvallisen elinympäristön, kaverit, hyvän yhteishengen ja ilmapiirin sekä palveluiden helpon saatavuuden ja toimivan nettiyhteyden.

Vastaajien määrä: 32

KUVA 22. Maaseudulla asumisen kolme tärkeintä asiaa

7 SUUNNITELMAT 9-LUOKAN JÄLKEEN

Kysyttäessä, mitä teen 9-luokan jälkeen, saatiin mm. seuraavanlaisia vastauksia:

- ..lähdän Jämsään kristilliseen opistoon..
- ..lähdän lukioon Jyväskylään...
- ..mennä Konneveden (KONDEN) lukioon
- ...opiskella, käydä armeija ja töihin sitten...
- ...Äänekosken POKelle kauppikseen...
- ...Taroaalaan opiskeleeseen...
- ...Äänekoskelle opiskeleeseen...sosiaali - ja terveystalaa..
- ...mennä opiskelemaan teatterialaa...
- ...mennä amikseen...
- ...lähteä jatko-opintoihin...
- ...muuttaa pois kotoa, jos mahdollista lähemmäs opiskelupaikkaa...
- ...käyn kotoa käsin koulua...

Vastauksesta voitiin myös huomata, että lähes puolet nuorista tulee muuttamaan kotoa pois lähtiessään opiskelemaan toiselle paikkakunnalle. Varsin moni vastaajista jatkaa opiskelua joko lukiossa, ammattikoulussa tai opistossa. Kaikilla vastaajilla oli ajateltuna seuraava ”opintopolku” 9-luokan jälkeen.

Vastaajien määrä: 32

MITÄ AIOT TEHDÄ 9-LUOKAN JÄLKEEN

Ala	Kristillinen opisto	Ammatti koulu	Teatteri ala	Kauppa oppilaitos	Lukio	Sos. - ja terveystalaa	Koulutus-alaa ei selitetty
Kpl	1	4	1	3	13	1	9
Muutto opiskelun vuoksi kpl	1	1	1	1			3

KUVA 23. Mitä teen 9-luokan jälkeen

7.1. Tulevaisuuden työ

Kysyttäessä ”mitä työtä haluaisit tehdä tulevaisuudessa”, mainittiin hyvinvointiin, hoivaan - ja hoitotyöhön, kaupan alaa, kone- ja metalli sekä rakennusalaan, ravintola ja luonnonvara-alaan liittyvät työtehtävät. Oman yrityksen perustamista harkitsivat kaksi vastaajista.

Kymmenkunta vastaajista ei vielä tiennyt tai ei osannut tarkemmin määritellä millaista työtä haluaisi tulevaisuudessa tehdä.

Vastaajien määrä: 31

MITÄ TYÖTÄ HALUAISIT TEHDÄ TULEVAISUUDESSA			
Ala	Kpl	Oma yritys	Esimerkkejä
Kulttuuriala	3		kulttuurituottaja, näyttelijä, musiikki
Sos. - ja terveysala	4		kätilö, lääkäri
Kaupan ala	3	1	asiakaspalvelu, myyjä
Kone- ja metalliteollisuus	1		koneisiin ja metalliin liittyviä
Rakennusala	2		rakentaa taloja, raksamiehen hommia
Hyvinvointi	1		hieroja, kosmetologi
Ravintola-ala	2		kokkailla muille, ravinto ala
Luonnonvara-ala	3	1	jotain mikä liittyy hevosiin tai muihin eläimiin
Ei osaa sanoa	11		

KUVA 24. Mitä työtä haluaisit tehdä tulevaisuudessa

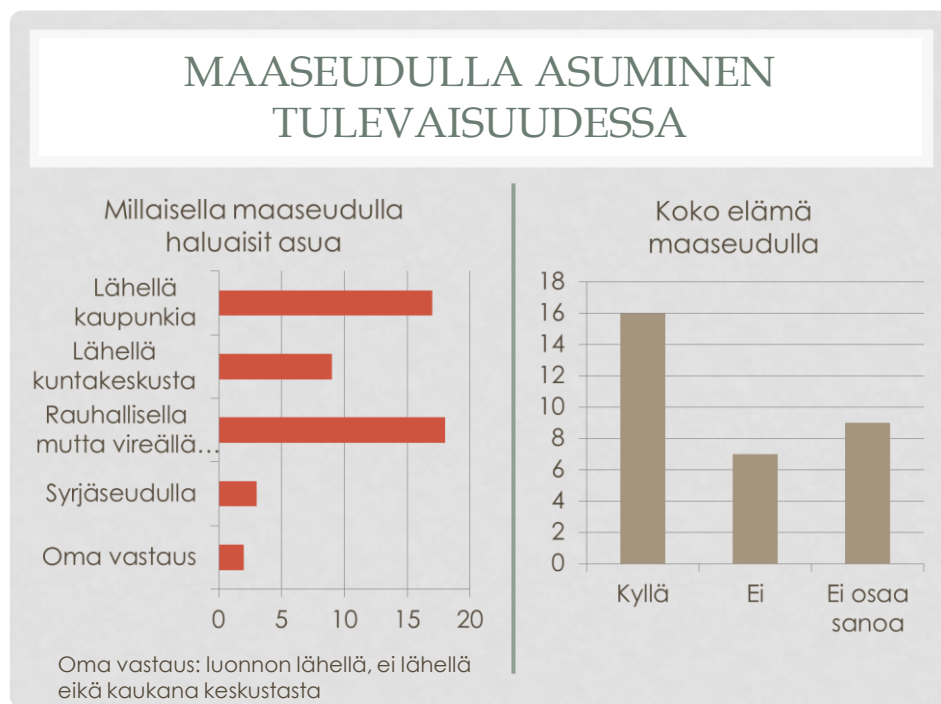
7.2 Asuminen maaseudulla läpi elämän

Kysyttäessä, *voisitko ajatella asuvasi koko elämäsi maaseudulla*, 16 vastaajaa ilmoitti, että he voisivat asua maaseudulla koko elämänsä. Seitsemän vastaajaa ilmoitti, ettei haluaisi asua koko elämänsä maaseudulla, ja toisaalta 9 ei vielä osannut sanoa mitään tähän kysymykseen.

Kysyessämme, *millaisella maaseudulla haluaisit asua*, 18 vastaajaa haluaisi tulevaisuudessa asua rauhallisella mutta vireällä maaseutualueella, 9 lähellä kuntakeskusta ja 17 lähellä kaupunkia. Toisaalta 3 haluaisi asua syrjäseudulla ja kaksi vastaajista ilmoitti haluavansa asua luonnon lähellä ja ”ei lähellä eikä kaukana keskustasta”.

Nuorten maaseutuasumisen tulevaisuus myötäilee tässä tutkimuksessa aiemmin kysyttyä maaseutukuvaa eli ”asuinpaikkaasi parhaiten kuvaavaa maaseutua”. Näyttäisi sille, että valtaosa nuorista haluaisi tulevaisuudessa asua ydinmaaseudulla ja kaupungin läheisellä maaseudulla.

Vastaajien määrä: 32

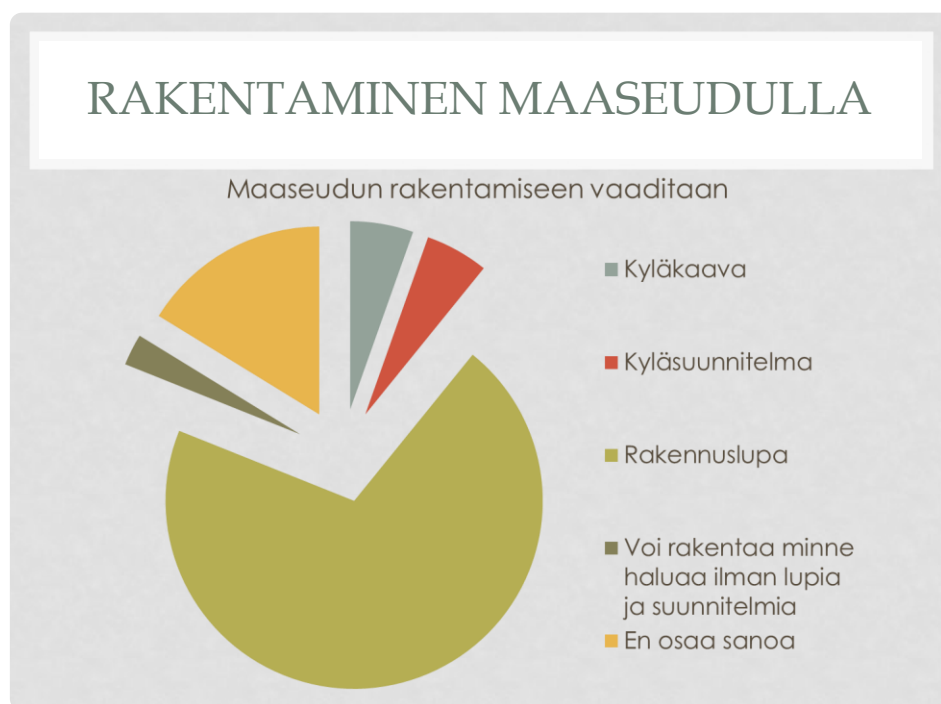

KUVA 25. Maaseudulla asuminen tulevaisuudessa

8 RAKENTAMINEN MAASEUDULLE

Jokerikysymyksenä halusimme kartoittaa nuorten käsityksiä rakentamiseen ja kaavoitukseen liittyvistä asioista. Kysyessämme *"tiedätkö mitä rakentamiseen maaseudulla vaaditaan"*, vastaajista 26 ilmoitti että rakentamiseen tarvita rakennuslupa, kaksi vastaajaa näki että tarvitaan kyläsuunnitelma ja kyläkaava, ja 6 vastasi, ettei osaa sanoa.

Vastaajien määrä: 32

KUVA 26. Rakentaminen maaseudulla

9 AJATUKSIA MAASEUDUN JA OMAN PAIKKAKUNNAN KEHITTÄMISEKSI

9.1 Ajatuksia maaseudun ja oman paikkakunnan kehittämiseksi

Kyselytutkimuksen lopuksi kartoitettiin muutamalla avoimella kysymyksellä ajatuksia siitä miten maaseutua voisi kehittää ja miten toivoisit omaa paikkakuntaasi kehitettävän sekä millaisia yritysideoita vastaajilla oli maaseudulle. Nuoret esittivät todella runsaasti konkreettisia ehdotuksia toimenpiteiksi maaseudun ja oman paikkakuntansa palveluiden kehittämiseksi. Alla näytteitä nuorten esittämistä konkreetteista kehittämiskohteista.

- palveluiden lisääminen
- julkisen liikenteen parantaminen
- nettiyhteyden parantaminen
- harrastusmahdollisuuksien monipuolistaminen
- kivojen ja viihtyisien kahviloiden (jotka iltaisin auki) lisääminen
- enemmän toimintaa, tekemistä, aktiviteetteja ja tapahtumia
- lukion säilyminen
- luonnon säästeliäs hyödyntäminen

Vastaajien määrä: 27

AJATUKSIA MAASEUDUN JA OMAN PAIKKAKUNNAN KEHITTÄMISEKSI

- "Enemmän palveluita ja tekemistä nuorille"
- "Paremmat kulkuyhteydet kotipaikkakunnalla ja kaupunkiin"
- "Kahviloita, ravintoloita, grillejä (ajanviettopaikkoja)"
- "Enemmän tapahtumia, harrastusmahdollisuuksia ja toimintaa"
- "Parempi netti"
- "Palvelut pysyisivät lähellä, lukio pysyisi"
- "En tiedä, kaikenlaisia"

KUVA 27. Maaseudun ja oman paikkakunnan kehittäminen

10 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Nuoret ja maaseutuasuminen -tutkimuksen tavoitteena oli selvittää maaseutuasumisen laatua nuorten näkökulmasta. Halusimme kartoittaa millaista on asua ja elää maaseudulla, mikä maaseudulla asumisessa on hyvää ja kenties huonoa sekä mitä maaseudulla asumisessa ja elämisessä pitäisi kehittää 9-luokkalaisten nuorten näkökulmasta.

Nuoret nostivat esiin monia tärkeitä maaseudulla asumiseen ja elämiseen liittyviä kehittämistarpeita. Maaseutua ja maaseudun nuoria koskevassa päätöksenteossa näihin seikkoihin tulee kiinnittää entisestään huomiota. Monet näistä nuorten esiin nostamista tarpeista kannattaisi taivuttaa maaseudun kehittämistoimiksi ja kokeiluiksi. Tällaisilla keinoilla nuoria voitaisiin saada enemmän mukaan kotipaikkakunnan asumisen ja asumista tukevan yrittäjyyden, palveluiden, yhteisöllisyyden ja liikkuvuuden kehittämiseen.

Tutkimuksen yhteenveto ja johtopäätökset voidaan jakaa 10 pääviestiin seuraavasti:

- I. Kotipaikkakunnalta löytyviin peruspalveluihin ollaan pääsääntöisesti tyytyväisiä. Palveluiden saatavuus halutaan turvata ja erikoisliikkeitä toivotaan enemmän.
- II. Ajanviettopaikkoja koettiin olevan vielä niukasti tai ei juuri ollenkaan. Ajanviettopaikkoja toivotaan lisää.
- III. Nuoret harrastavat aktiivisesti ja monipuolisesti. Harrastusmahdollisuudet omalla paikkakunnalla koetaan melko hyviksi. Toisinaan harrastukset edellyttävät matkaamista toiselle paikkakunnalle. Myös omalla kotikylällä pystyy harrastamaan hyvin monenlaista. Kaikilla nuorilla ei ole tietoa oman kylän tai kotipaikkakunnan harrastusmahdollisuuksista. Harrastusmahdollisuuksista olisi tiedotettava nykyistä enemmän.
- IV. Nuoret ovat mukana useissa erilaisissa yhteisöissä. Kaikki kyselyyn vastanneet nuoret eivät kuitenkaan ole tai koe kuuluvansa mihinkään erityiseen yhteisöön. Nuoret käyttävät aktiivisesti ja useita eri sosiaalisen median välineitä. Nuorten osallistumista oman paikkakunnan nuorten hyvinvointia koskevaan kehittämistyöhön ja päätöksentekoon tulisi tukea.
- V. Maaseudulla asuvien nuorten koulumatkojen pituus vaihtelee suuresti. Koulumatkat ovat alle 5 kilometristä lähemmäs 20 kilometriin. Pitkät välimatkat koetaan maaseudulla asumisen huonoksi puoleksi samaan tapaan kuin huonot julkiset liikenneyhteydet. Nuorten tasa-arvoinen ja yhdenvertainen asuminen suhteessa koulunkäyntiin, palveluiden saatavuuteen ja harrastusmahdollisuuksiin ei välttämättä toteudu. Tämä tulisi

huomioida erilaisia tapahtumia ja aktiviteettia organisoitaessa ja kehitettäessä sekä liikenneyhteyksiä parannettaessa.

- VI. Nuorten asuinmaaseudun "maaseutukuvaa" ilmentää ydinmaaseutu ja harvaanasuttu maaseutu. Nuorten ajattelussa maaseutu ja kaupunki eivät ole vastakkain. Maaseudulla asumisessa nähdään enemmän hyviä kuin huonoja puolia. Vastaavasti kaupunkiasumisessa nähdään paljon hyviä puolia ja myös paljon huonoja puolia.
- VII. Nuoret tiivistivät maaseudulla asumisen parhaimmiksi puoliksi rauhallisuuden, puhtaan luonnon, luonnonläheisyyden, turvallisen elinympäristön, kaverit, hyvän yhteishengen ja ilmapiirin sekä palveluiden helpon saatavuuden ja toimivan nettiyhteyden. Näiden lisäksi tärkeänä pidetään vaikutusmahdollisuuksia ja sitä että isovanhemmat asuvat lähellä sekä yrittämisen mahdollisuuksia.
- VIII. Lähes puolet nuorista muuttaa opiskelemaan toiselle paikkakunnalle. Opiskelu jatkuu lukiossa, ammattikoulussa tai opistossa.
- IX. Nuoret näkevät itsensä tulevaisuudessa hoivaan - ja hoitotyöhön, kaupan alaan, kone- ja metalli- ja rakennusalaan, ravintola-alaan sekä luonnonvara-alaan liittyvissä työtehtävissä. Myös oman yrityksen perustamista harkitaan. Kaikille tulevaisuuden työ ei ole vielä hahmottunut.
- X. Nuoret ajattelevat voivansa asua maaseudulla läpi elämänsä. Valtaosa nuorista haluaisi tulevaisuudessa asua ydinmaaseudulla ja kaupungin läheisellä maaseudulla.

LIITTEET

Tutkimuksen suunnittelussa hyödynnettiin seuraavia lähteitä.

http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/2001/Maaseutuasumisen_temaryhman_strategia_2011_2013.pdf, luettu 7.4.2014

http://www.maaseutupolitiikka.fi/julkaisut/julkaisusarja/vuoden_2007_julkaisut/ytr_2_2007_asuinmaaseutu_2007_-_2010, luettu 7.4.2014

<http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/57206/KES+Maaseutustrategia/0bc7d2bc-1e18-4df5-9fb8-bac0e823deb5>, luettu 7.4.2014